

LANSAREA noului site al BM „B.P. Hasdeu”

(dr. Mariana Harjevschi, director general;
Ludmila Pânzari, director adjunct)

În actuala ediție a Săptămânii Creativității și Inovației, a fost lansată noua versiune a site-ului Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”. Cu un design atractiv și cu o ordonare logică, site-ul reprezintă invitația-expres din partea bibliotecii de a vizita colecțiile, de a consulta catalogul, de a identifica sursele necesare, precum și posibilitatea comunicării cu bibliotecarul prin adresarea întrebărilor utilizatorului. Site-ul prezintă tabloul activităților, serviciilor și programelor de care se poate beneficia, precum și diverse imagini capturate din universul bibliotecii.

GALA PREMIILOR BM „B.P. HASDEU” PENTRU DEBUT ÎN LITERATURĂ

La 26 februarie 2020, la Chișinău, a avut loc cea de-a doua ediție a Galei Premiilor Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură, desfășurată în colaborare și cu susținerea Direcției Cultură a Primăriei Capitalei.

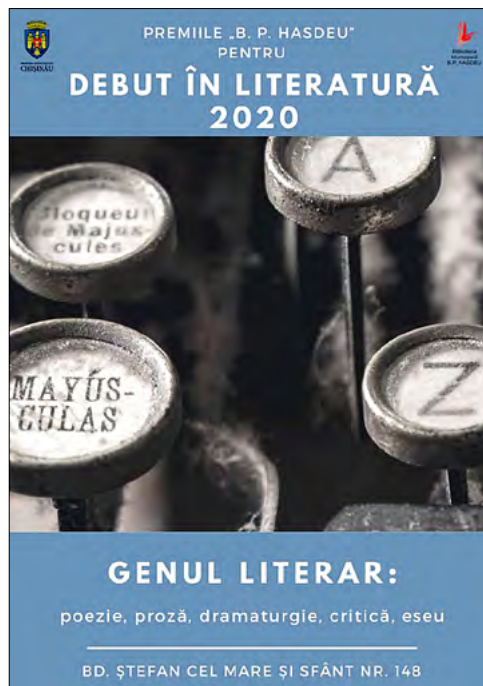
A fost o onoare și un mare noroc pentru participanți ca evenimentul să se desfășoare pe viu, în sala mare cu coloane albe a instituției, care a dat naștere acestui concurs (cu respectarea tuturor măsurilor de protecție). Evenimentul s-a vrut a fi un omagiu adus patronului spiritual al BM către ziua lui de naștere și a provocat un viu interes din partea mai multor posturi TV și Radio, altor mijloace mass-media, dornice să se documenteze și să transmită de la fața locului.

Scriitorul Ivan Pilchin, pe post de moderator, dar și membru al juriului, a menționat în deschiderea Galei că din componența juriului, chiar de la conceperea concursului, mai fac parte dr. Mariana Harjevschi, director general BM; Dumitru Crudu, prozator, dramaturg și poet; Alexandru Vakulovski, poet, publicist, prozator și traducător; Vitalie Răileanu, critic literar, poet, director al Filialei „Onisifor Ghibu”. Pentru participarea la concurs, conform regulamentului, au fost stabilite următoarele condiții: debutantul trebuie să fie cetățean al Republicii Moldova; cartea care urmează să fie prezentată de autor trebuie să fie editată în

ultimul an de creație (ianuarie-decembrie) și să cuprindă unul din următoarele genuri – poezie, proză, dramaturgie, critică și eseu. Pentru a oferi o șansă mai mare participanților, a fost determinată vârsta-limită de 47 de ani, deloc întâmplătoare, pentru că debutul editorial al reputatului scriitor Tudor Arghezi a fost anume la această etate.

La eveniment a participat și a rostit un mesaj de felicitare Valentina Volontir, șefa Direcției Cultură a Primăriei Municipiului Chișinău, care a ținut să sublinieze că subdiviziunea pe care o conduce va acorda și pe viitor sprijin material pentru premii celor care îndrăznesc și reușesc să dea dovadă de multă muncă și talent întru crearea unor reușite literare. Premianții nu puteau rămâne în afara atenției amfitrioanei Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” dr. Mariana Harjevschi care, neavând posibilitatea de a fi prezentă, a pregătit un cuvânt de salut și încurajare, căruia i-a dat citire moderatorul și pe care îl prezentăm în continuare:

„După ediția din anul 2020, aproape ireproșabilă, am avut temerea că din cauza pandemiei va putea să scadă numărul concurenților. Observăm însă că și ediția din anul 2021 s-a dovedit a fi la fel de valorică atât din punct de vedere al calității lucrărilor, al numărului suficient de participanți, cât și a manifestării din plin al elanului caracteristic generației tinere de scriitori debutanți. Concursul devine un bun prilej de cinstire a patronului spiritual al Bibliotecii Municipale – scriitorul și savantul B.P. Hasdeu, căruia îi și este dedicat concursul. Gala are loc în ziua de naștere a celei mai mari personalități a culturii române din toate timpurile. Dar, fără îndoială, acest concurs dedicat debutanților, începe să reprezinte un generator de așteptări, emoții și evoluții în domeniul literar. Felicit pe toți participanții lui pentru curaj și pentru startul în literatură. Acest început poate fi o primă pagină de succes întru realizarea unei frumoase cariere de scriitor profesionist. Felicitări, de asemenea, și celor cărora le-a surâs

*Laureații premiilor BM „B.P. Hasdeu” pentru debut în literatură, ediția a II-a:
(de la stânga la dreapta) Oxana Gherman, Nicoleta Negrescu, Dumitru Fanjarov,
Lena Chilari.*

norocul mai mult – laureaților, dorindu-le ca pe viitor să dispună de mai multe posibilități de participare și la alte concursuri pentru afirmare pleneră în calitate de scriitori”.

Înainte de a nominaliza premianții, moderatorul Ivan Pilchin a remarcat că BM organizează Concursul de acordare a premiilor pentru debut în literatură pentru încurajarea și promovarea tinerilor scriitori ale căror lucrări au o valoare autentică, astfel dorindu-se stimularea și promovarea creației literare și implicarea comunității de utilizatori în procesul cultural-artistic din Republica Moldova. În același timp, vorbitorul a mai arătat că în paralel se încearcă introducerea cărților de debut premiate în circuitul tuturor filialelor și atragerea scriitorilor tineri în proiectele și manifestările inițiate și susținute de Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” pentru a spori vizibilitatea aparițiilor literare autohtone, dar și a suscita interesul locuitorilor municipiului Chișinău pentru lectura de calitate. În același context, moderatorul a mai spus că BM „B.P. Hasdeu” din Chișinău a fost și va rămâne un spațiu al întâlnirilor și al dialogului, oferind utilizatorilor și oaspeților ocazia să se unească prin comunicare și lectură a cărților.

După cum am menționat mai sus, componența juriului a fost cea de anul trecut. La concurs au debutat 15 candidați la premii și toți, după constatarea juriului, au întrunit condițiile de

participare stipulate în regulamentul concursului: vârsta, perioada în care a apărut volumul și altele. Pentru fiecare din cele trei genuri ale concursului au fost nominalizați câte doi-trei concurenți. La categoria „Poezie”, premiul a fost obținut de Lena Chilari pentru cartea *O cană de noviciok la bătrânețe* și Dumitru Fanfarov pentru volumul *Stepă și transă*. Tinerii autori și cărțile lor au fost prezentate de membrii juriului Dumitru Crudu și Alexandru Vakulovski, ultimul mărturisind că se temea că din cauza pandemiei să nu se întrerupă Concursul de acordare a premiilor pentru debut în literatură a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, dar s-a dovedit ca sfârșitul anului 2020 să fie destul de reușit. S-au adaptat noilor condiții de muncă editurile, s-au adaptat și tinerii scriitorii, astfel că juriul s-a pomenit cu cărți bune de debut pentru toate cele trei categorii. O parte din cărțile prezentate au reușit, între timp, să mai ia și alte premii. Printre ei și cei doi nominalizați pentru categoria „Poezie”.

La categoria „Critică literară și eseu”, premiile au fost luate de către Oxana Gherman pentru volumul *Tentația identității: cronici și eseuri literare* și Dorina Khalil-Butucioc pentru cartea *Dramaturgia națională din anii '90 în (con)textul postmodernismului*, care au fost anunțate de criticul literar Vitalie Răileanu, poet și director al Filialei „Onisifor Ghibu”. Acesta s-a referit în special la stilul original și valoarea textului literar, apreciindu-le favorabil și lansând îndemnul către public de a le căuta în biblioteci pentru lectură.

În ultima categorie, intitulată „Proză (non-fiction)”, s-au înscris, de asemenea, două premiate: Ionela Hadârcă cu lucrarea *Uf! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici* și Nicoleta Negrescu cu volumul *Prin nori de lapte și venin*. Pentru prima autoare, anul 2021 a început cu mai multe surprize: un alt juriu de la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” a selectat cartea ei pentru tradiționala campanie de lectură „Chișinăul citește”. Deosebit de amplă și convingătoare a fost expunerea asupra celor două autoare și cărțile lor a însuși moderatorului Ivan Pilchin. Exprimându-și bucuria de a prezenta volumele nominalizate la categoria „Proză”, vorbitorul specifică:

„Anul a început benefic, în ciuda momentului de criză pandemică în care ne aflăm, când viața de mai multe ori bate cartea, când realitatea lucrurilor și a trăirilor imediate, netrucate pare, dar uneori și este, mult mai impresionantă, pătrunzătoare, dureroasă și fascinantă

decât orice produs al imaginației, decât orice ficțiune. Iată de ce, probabil, juriul acestui concurs a scos în evidență volumele care nu se încadrează în formula obișnuită a prozei de ficțiune, ci, mai degrabă, cărțile care vin din zona literaturii non-fiction.

Una din cărțile nominalizate la această categorie este *Uf! Ghid de conviețuire cu frații și surorile mai mici* de Ionela Hadârcă (Editura „Pruț”). Un volum care poate fi citit și recitat, deopotrivă, de copii (surori și frați), de părinții copiilor, dar și de părinți împreună cu copiii. Este, într-adevăr, un ghid, un îndrumar „care te-ar ajuta să fii un frate bun sau o soră fericită, deși nu este deloc o sarcină ușoară”. Scrisă cu multă delicatețe, presărată cu umor fin și ironie, cartea oferă una din cele mai plăcute și utile lecturi atât copiilor, cât și adulților. În plus, cartea se remarcă și prin excelentele ilustrații semnate de Leonid Gamarț. Soluția grafică și editorială a cărții bucură și fascinează tot atât de mult, cât și textul. Avem, la final, un produs comun, o carte care a sintetizat efortul și talentul a doi autori deosebiți. Aș vrea să salut, cu această ocazie, și faptul că volumul a fost inclus în programul comunitar al BM „Chișinău citește”.

Cea de-a doua carte nominalizată la categorie „Proză (non-fiction)” este volumul *Prin nori de lapte și venin* de Nicoleta Negrescu (Editura „Arc”). Aș vrea, de la bun început, să-i doresc la mulți ani Nicoletei, care, la 25 februarie, și-a sărbătorit ziua de naștere. De altfel, recent, am urmărit online un dialog extrem de interesant, care a avut loc la Berlin între Herta Müller și Svetlana Aleksievici, ambele laureate ale Premiului Nobel pentru literatură. La un moment dat, Herta Müller a spus un lucru pe care am vrut neapărat să-l menționez aici: „Literatura consolează și salvează, fără să mintă, iar poezia este rugăciunea celor care nu cred în Dumnezeu”. Această formulă – „literatura/scrișul ca o formă de consolare și salvare, fără a minți” – se potrivește perfect cărții semnate de Nicoleta Negrescu. Este o carte care îmbină pagini de confesiune, de memorialistică și jurnal, care vine dintr-o experiență personală, aceea de confruntare cu „boala secolului” nostru, cancerul. Scrișul i-a ajutat Nicoletei, probabil, nu doar să iasă din infernul interior, cel al disperării și apropierei de limită, ci să se renască, să privească lucrurile altfel, să descopere în sine energii și forțe care pot sugera speranță și celorlalți. Îmi amintesc, în acest sens, de cartea psihologului austriac Viktor Frankl *Și totuși, să spui vieții da!*. Trecând prin calvarul lagărelor de concentrare naziste, acesta a supraviețuit datorită voinței de viață și încrederii în rostul, sensul vieții sale: „Trebuia să trezim voința de a trăi, de a exista în continuare, de a supraviețui închisorii. Dar, de fiecare dată, curajul de a trăi sau oboseala vieții depindeau doar de faptul dacă persoana posedă credință în sensul vieții, în viața sa. Așa cum zicea și Nietzsche: „Cine știe «de ce» să trăiască, va învinge aproape orice

De la stânga la dreapta: Alexandru Vakulovski, Ivan Pilchin, Oxana Gherman, Nicoleta Negrescu, Dumitru Fanfarov, Lena Chilari, Vitalie Răileanu, Dumitru Crudu.

«cum»”. Același curaj și voință o întâlnim și în cartea Nicoletei, în care citim: «Această boală, cancerul, e bună, pentru că te trezește la realitate»”.

Îi adresăm încă o dată Nicoletei felicitări cu ocazia zilei de naștere și pentru obținerea premiului. Dorim ca să fim treziți la realitate de cărți bune și nu de experiențe triste legate de boli incurabile sau pandemice. De altfel, și din partea mea, felicitări tuturor participanților pentru curaj și îndrăzneală, dacă nu la această ediție, la o alta, sau un alt concurs literar. Dacă vor persevera, și premii vor lua. Laureatilor le dorim baftă în continuare, de la acest pas cu dreptul se poate merge cu siguranță pe calea unei cariere profesioniste.

Toți autorii premiați au remarcat că se simt onorați pentru cinstirea cărților și au adresat mulțumiri sincere organizatorilor Concursului de acordare a premiilor pentru debut în literatură a Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu”, membrilor juriului, editurilor, exprimându-și și speranța că rodul muncii și a talentului lor va fi apreciat de cititori și cărțile se vor bucura de o bună priză de lectură. La fel, premianții au dorit Bibliotecii Municipale „B.P. Hasdeu” să continue această frumoasă tradiție de promovare a tinerelor talente.

În cuvântul de încheiere, ca răspuns la dorința premianților, moderatorul a concluzionat că Biblioteca Municipală „B.P.

Hasdeu”, sprijinită de Direcția Cultură a Primăriei Municipiului Chișinău, va continua desfășurarea concursului, dorindu-le tuturor tinerilor creatori până ușoară și inspirație pentru a veni la cea de-a treia ediție cu lucrări noi, care să merite valorosul premiu pentru debut al BM „B.P. Hasdeu”.

Consemnare de Raia ROGAC